

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Upravna inšpekcija

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

www.ijs.gov.si

E: gp.ijs@gov.si

T: 01 478 83 84

Številka: 0610-181/2024-7

Datum: 10. 12. 2024

Upravni inšpektor Inšpektorata za javni sektor izdaja na podlagi 307. f člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 - ZIUOPDVE in 3/22 - ZDeb - v nadaljevanju ZUP), v zadevi inšpekcijskega nadzora Inšpektorata RS za delo, Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju IRSD), ki ga zastopa glavna inšpektorica Katja Čoh Kragolnik,

ZAPISNIK **o opravljenem inšpekcijskem nadzoru**

Inšpekcijski nadzor je zajemal nadzor nad izvajanjem določb ZUP, Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14 in 55/17 - v nadaljevanju ZID-1), Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14 - v nadaljevanju ZIN) Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 117/06 - ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 - odl. US, 102/15, 7/18 in 141/22 - v nadaljevanju ZDIJZ) v delu, ki se nanaša na pristojnost upravne inšpekcije ter nadzor nad izvajanjem določb Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22, 77/23 in 24/24 - v nadaljevanju UUP).

Inšpekcijski nadzor je bil na podlagi prejete pobude izveden v skladu z Usmeritvami in prioritetami Inšpektorata za javni sektor - v nadaljevanju IJS za leto 2024.

Inšpekcijski nadzor je bil izveden 21. 11. 2024 v prostorih IRSD.

Pri inšpekcijskem nadzoru so bili prisotni:

- Katja Čoh Kragolnik glavna inšpektorica IRSD,
- Gojko Aničič, inšpektor I. v IRSD,
- Mojca Kovačič, vodja Služba za splošne, kadrovske in finančne zadeve ter informatiko v IRSD in
- Sonja Konestabo, sekretarka v IRSD.

Upravni inšpektor je IRSD dne 3. 12. 2024 posredoval Osnutek zapisnika o inšpekcijskem nadzoru št. 0610-181/2024 z namenom, da se z vsebino ugotovitev predhodno seznani in nanj do 9. 12. 2024 poda morebitne pripombe ali pojasnila. S strani IRSD je Inšpektorat za javni sektor dne 9. 12. 2024 prejel pripombo na ugotovitve o opravljenem nadzoru. Upravni inšpektor je pripombo smiselno upošteval, kot je to razvidno iz nadaljevanja tega zapisnika.

I. Razlog inšpekcijskega nadzora

Inšpektorat za javni sektor – v nadaljevanju IJS je prejel tri pobude za uvedbo nadzora v IRSD, ki se nanašajo na kršitev določb ZUP, ZIN in ZDIJZ v postopki, ki jih je vodil IRSD.

IJS je prejete pobude evidentiral pod številkami 0610-181/2024, 0610-188/2024 in 0610-194/2024.

Očitkov, ki se nanašajo na materialni predpis, upravni inšpektor ni presojal, ker to ne spada v pristojnosti upravne inšpekcije.

II. Normativni del

ZUP v 3. členu določa:

»Posamezna vprašanja upravnega postopka so lahko za določeno upravno področje v posebnem zakonu drugače urejena, kot so urejena v tem zakonu, če je za postopanje na takem upravnem področju to potrebno.

Na upravnih področjih, za katera je z zakonom predpisan poseben upravni postopek, se postopa po določbah posebnega zakona. Po določbah tega zakona pa se postopa v vseh vprašanjih, ki niso urejena s posebnim zakonom.«

ZID-1 določa¹, da je če ni s tem zakonom drugače določeno, se za izvrševanje inšpekcijskega nadzora ter za inšpektorje uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ter določbe posebnih predpisov, ki urejajo nadzor posameznih inšpekcij, ki delujejo v inšpektoratu.

ZDIJZ v 1. odstavku 1. člena določa, da ta zakon ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja², s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb (v nadaljnjem besedilu: organi).

ZDIJZ v 9. členu določa, da vsak organ določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, lahko več organov skupaj določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja.

ZDIJZ v 1. odstavku 16. člena določa: Zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali njeno ponovno uporabo vložijo prosilec pri organu, za katerega meni, da razpolaga z informacijo.

ZDIJZ v 1. odstavku 21. člena določa: Postopek z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali ponovno uporabo v organu vodi in v njem odloča predstojnik ali uradna oseba iz 9. člena tega zakona, v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

ZDIJZ v 1. odstavku 22. člena določa, da če organ zahtevi za dostop ugodí, ne izda posebne odločbe, temveč o tem napravi uradni zaznamek, v drugem odstavku določa, da če organ zahtevo za dostop delno ali v celoti zavrne, o tem izda pisno odločbo. V petem odstavku pa določa, da mora zavrnilna odločba poleg ostalih sestavin vsebovati tudi obrazložitev razlogov, zaradi katerih je bila zahteva zavrnjena, ter pouk o pravnem sredstvu.

ZDIJZ v 23. členu določa: Organ je dolžan odločiti o zahtevi prosilca nemudoma, najkasneje pa v roku 20 delovnih dni od dneva prejema popolne zahteve.

¹ 3. člen ZID-1;

² 1. odstavke 4. člena ZDIJZ: »Informacija javnega značaja je informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva (v nadaljnjem besedilu: dokument), ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb.«

1. odstavek 32. člena ZDIJZ določa, da je za nadzor nad izvajanjem določb tega zakona pristojno ministrstvo za javno upravo, razen določbe 3. odstavka 10.a člena tega zakona, za nadzor katerega je pristojen organ, pristojen za javna plačila.

III. Ugotovitve

1. Zadeva 0610-181/2024- odločanje o dostopu do informacije javnega značaja

IJS je dne 5. 4. 2024 prejel prijavo, da v IRSD vodi postopek o dostopu do informacije javnega značaja javna uslužbenka J.P., ki nima opravljenega strokovnega izpita iz upravnega postopka in ne pooblastila za vodenje in odločanje v postopku za posredovanje informacij javnega značaja. Upravni inšpektor je dne 16. 4. 2024 IRSD pisno pozval za pojasnila glede teh navedb.

Dne 22. 4. 2024 je IRSD pisno odgovoril, da je javna uslužbenka J.P. dejansko vodila postopke v zahtevah dostopa do informacij javnega značaja in to že pred nastopom novega vodstva IRSD ter, da navedena uslužbenka v personalni mapi nima zavedenega niti pooblastila za vodenje niti pooblastila za odločanje na podlagi zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Glede na navedene ugotovitve je IRSD javno uslužbenko umaknil iz vseh postopkov dostopa do javnih informacij, do izpolnitve formalnih pogojev in izdaje pooblastila za vodenje upravnega postopka. Vse zadeve so preknjižene na osebo, ki sedaj odloča v postopku.

Zato je upravni inšpektor v nadaljevanju iz seznama vseh prejetih zahtev za dostop do IJZ v letu 2024 in sicer od številke 090-20/2024 (ko je bila določena nova uradna oseba, ki je pristojna za posredovanje informacij javnega značaja) presojal tri zadeve in sicer po naključnem vrstnem redu.

1.1. Zadeva št. 090-27/2024 - zahteva prosilca za dostop do informacije javnega značaja

Dne 5. 6. 2024 je IRSD po elektronski pošti prejel zahtevo prosilca za posredovanje informacije javnega značaja. Zahteva je evidentirana pod št. 090-27/2024-1.

Dne 19. 8. 2024 je uradna oseba IRSD z dopisom št. 090-27/2024-2 prosilcu posredovala delno prekrito informacijo javnega značaja in sicer Odločbo o prekršku št. 710-328/2024-5 z 13. 5. 2024.

- Upravni inšpektor ugotavlja, da je bil postopek voden v nasprotju z načelom ekonomičnosti iz 14. člena³ ZUP in 23. člena ZDIJZ, saj je IRSD prosilcu posredoval zahtevano informacijo javnega značaja šele po triinštiridesetih (43) delovnih dneh od vložitve popolne vloge. ZDIJZ v 23. členu jasno določa, da je organ dolžan odločiti o zahtevi prosilca nemudoma, najkasneje pa v roku 20 delovnih dni od dneva prejema popolne zahteve. Zaradi kršitve 23. člena⁴ ZDIJZ bo zoper uradno osebo IRSD uveden prekrškovni postopek.

IRSD je pojasnil:

»V zvezi s prejetim osnutkom zapisnika o inšpekcijskem nadzoru št. 0610-181/2024, vam v postavljenem roku posredujemo dodatna pojasnila v povezavi z ugotovitvami, in sicer v zvezi z zamudo pri izdaji informacije javnega značaja v zadevi 090-27/2024: Kot je bilo ugotovljeno, je Inšpektorat RS za delo (IRSD) prosilcu posredoval zahtevano informacijo javnega značaja šele po 43 delovnih dneh od vložitve vloge, kar je v nasprotju s 23. členom ZDIJZ. IRSD se zaveda

³ »Postopek je treba voditi hitro, s čim manjšimi stroški in čim manjšo zamudo za stranke in druge udeležence v postopku, vendar tako, da se preskrbi vse, kar je potrebno, da se lahko pravilno ugotovi dejansko stanje, zavarujejo pravice in pravne koristi stranke ter izda zakonita in pravilna odločba.«

⁴ Opustitev dolžnega ravnanja predstavlja prekršek po 1. alineji 3. odstavka 39. člena ZDIJZ in je za odgovorno osebo organa predpisana globa 800 EUR;

zakonskega roka za posredovanje informacij javnega značaja, želeli bi dodatno v konkretnem primeru pojasniti, da se je organ spomladi 2024 soočal z odhodi več sodelavcev iz Službe za splošne, kadrovske in finančne zadeve ter informatiko (SSKFI) in izrednimi medijskimi pritiski. Glede na pomanjkanje zaposlenih, vseh zadev v splošni službi, kamor spadajo tudi odgovori po ZDIJZ, žal ni bilo mogoče izvajati v zakonsko določenih rokih.....«

Presoja upravnega inšpektorja:

- Upravni inšpektor pojasnilo sprejema, vendar pojasnjuje, da kljub temu, še vedno gre za kršitev roka za posredovanje informacije javnega značaja, ki ga določa 23. člen ZDIJZ in da je dolžan zoper uradno osebo, ki je v IRSD zadolžena za posredovanje informacije javnega značaja, uvesti postopek o prekršku.
Bo pa uradna oseba, ki je v IRSD zadolžena za posredovanje informacije javnega značaja, lahko v postopku o prekršku navajala vsa dejstva in okoliščine, ki so pripeljale do storitve očitane prekrška.
- Upravni inšpektor ugotavlja, da uradna oseba IRSD ni ravnala v skladu z določbo drugega odstavka 22. člena ZDIJZ, ker o zavrnitvi zahteve za posredovanje informacije javnega značaja ni izdala odločbe. Uradna oseba IRSD je dolžna v primeru, da ne ugodí stranki v celoti, izdati odločbo z vsemi sestavinami, kot jo določata ZDIJZ⁵ in ZUP, ne sme pa o tem odločiti z dopisom, kot je to naredila v konkretnem primeru, saj je dostop delno zavrnila, s tem ko je varovane podatke⁶ v dokumentu prekrila. ZDIJZ v prvem odstavku 22. člena namreč določa, da organ ne izda odločbe samo v primeru, če zahtevi za dostop ugodí. V tej zadevi uradna oseba IRSD ni v celoti ugodila zahtevi prosilca za dostop do informacije javnega značaja, saj je informacijo javnega značaja anonimizirala⁷ in jo tako spremenila, da te informacije ni več mogoče povezati s posameznikom. S tem pa je uradna oseba IRSD zahtevo prosilca za informacijo javnega značaja, delno zavrnila. Uradna oseba IRSD je namreč s tem informacijo javnega značaja spremenila, pri čemer prosilec, ki je zahteval informacijo javnega značaja, ne more vedeti, ali so anonimizirani res samo osebni podatki oz. podatki, ki se prosilcu ne smejo posredovati, ali tudi kakšni drugi podatki, ki niso izjema in jih je organ dolžan prosilcu posredovati. Prosilec namreč zoper sporočilo organa, s katerim mu ta pošlje informacijo javnega značaja v anonimizirani obliki, nima na voljo pravnega sredstva, kar je temeljna človekova pravica.⁸

1.2 Zadeva št. 090-30/2024 - zahteva prosilca za dostop do informacije javnega značaja

Dne 23. 6. 2024 je IRSD po elektronski pošti prejel zahtevo prosilca za posredovanje informacije javnega značaja. Zahteva je evidentirana pod št. 090-30/2024-1.

Uradna oseba IRSD je dne 10. 7. 2024 prosilcu izdala Odločbo št. 090-30/2024-2, s katero je zahtevo za dostop do informacije javnega značaja, delno zavrnila. V uvodu so kot pravna podlaga za odločitev navedeni drugi odstavek 22. člena, prvi odstavek⁹ 1. ter prvi odstavek¹⁰ 4. člena ZDIJZ. Odločbo je uradna oseba IRSD fizično podpisala in jo prosilcu vročala osebno.

5 2. odstavek 22. člena ZDIJZ;

6 V zapisniku, odločbi, popisu spisa in sklepu o izredni verifikaciji so premazani osebni podatki oseb;

7 18. točka 1. odstavka 6. člena ZVOP-1: »Anonimiziranje – je takšna sprememba oblike osebnih podatkov, da jih ni več mogoče povezati s posameznikom ali je to mogoče le z nesorazmerno velikimi naporji, stroški ali porabo časa.«

8 25. člen Ustave RS (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a): »Vsakomur je zagotovljena pravica do pritožbe ali drugega pravnega sredstva proti odločbam sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.«

9 " Ta zakon ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb (v nadaljnjem besedilu: organi)."

- Upravni inšpektor pojasnjuje, da je v uvodu potrebno navajati samo predpis o pristojnosti organa, ki pa je v konkretnem primeru drugi odstavek 22. člena ZDIJZ, ki določa, da če organ zahtevo za dostop delno ali v celoti zavrne, o tem izda pisno odločbo. V uvodu navedeni pravni podlagi sta neustrezni in ne predstavljata pravne podlage za izdajo odločbe.
- Upravni inšpektor ugotavlja, da uradna oseba IRSD v izreku odločbe ni navedla, katere varovane podatke je v poslanih dokumentih¹¹ prekrila oziroma spremenila, ampak je navedla: »...Prosilcu se posreduje dopis št...., pri čemer je zavezanec v skladu s 7. členom ZDIJZ iz dokumentov izločil podatke, ki predstavljajo izjemo po prvem odstavku 6. člena ZDIJZ«. Uradna oseba IRSD je s tem informacijo javnega značaja spremenila, pri čemer prosilec, ki je zahteval informacijo javnega značaja, ne more vedeti, ali so anonimizirani res samo osebni podatki oz. podatki, ki se prosilcu ne smejo posredovati, ali tudi kakšni drugi podatki, ki niso izjema in jih je organ dolžan prosilcu posredovati, zato je kakšen izrek nedoločen.
- Upravni inšpektor ugotavlja, da je pouk o pravnem sredstvu v sklepu nepravilno poimenovan¹², saj je navedeno »Pravni pouk«.
- Upravni inšpektor še pojasnjuje, da se je po UUP že 4. aprila 2022 izteklo prehodno obdobje, v katerem bi morali organi opustiti izdajo dokumentov v fizični obliki in dokumente izdajati le v elektronski obliki. Normativno določene izjeme so dopustne le, če zaradi tehničnih razlogov dokumenta ni mogoče izdati v elektronski obliki, če je tako dogovorjeno pri sklepanju pravnih poslov, pri izdaji potrdil in seveda v drugih primerih, ko področni predpisi predpisujejo poslovanje z dokumenti v fizični obliki. Po mnenju upravnega inšpektorja bi moral IRSD odločbo prosilcu vročati po elektronski poti in ne osebno, saj je bila dana vloga po elektronski poti. V skladu z drugim odstavkom¹³ 86. člena ZUP se šteje, da je stranka sporočila naslov elektronskega predala, če je iz njega poslala vlogo.

IRSD je dne 19. 7. 2024 prejel pritožbo prosilca zoper Odločbo št. 090-30/2024-2 z 10. 7. 2024. Na dokumentu je odtisnjena prejemna štampiljka, v kateri je izpolnjen samo datum prejema 19. 7. 2024.

- Upravni inšpektor ugotavlja, da je IRSD na vlogo odtisnil prejemno štampiljko, ki pa jo je izpolnil pomanjkljivo, saj v rubriko ni vpisanih prilog, ki so bile priložene pritožbi, niti ni vpisana številka zadeve. UUP glede vpisovanja določa¹⁴, da mora biti iz vhodnega dokumenta v fizični obliki iz odtisa žiga ali drugače razvidno samo:
 - organ, ki je dokument prejel,
 - datum prejema in
 - številka dokumenta,
 drugih podatkov pa ne predpisuje več.

10 » Informacija javnega značaja je informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva (v nadaljnjem besedilu: dokument), ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb.«

11 UVHVR je stranki poslala anonimiziran zapisnik o odvzemu živali z dne 14.11.2023, odločbo o odvzemu govedi z dne 23.11.2023 in v popisih spisov postopkov iz tega postopka;

12 3. odstavek 210. člena ZUP - pravilno »pouk o pravnem sredstvu«.

13 »Dokument se vroči v elektronski obliki tudi, če fizična ali pravna oseba sporoči naslov varnega elektronskega predala ali naslov drugega elektronskega predala, ki ni varen elektronski predal (v nadaljnjem besedilu: drug elektronski predal). Šteje se, da je sporočila naslov elektronskega predala, če je iz njega poslala vlogo. Organ na naslov elektronskega predala, s katerega je poslana vloga, ki ne vsebuje naslova elektronskega predala, pošlje obvestilo, da se dokument lahko vroča v elektronski obliki na tem naslovu, dokler fizična ali pravna oseba ne sporoči, da želi vročitev dokumenta v fizični obliki.«

14 43. člen UUP;

Po mnenju upravnega inšpektorja je z vidika upravnega poslovanja, da je mogoče delo pozneje pregledovati, preverjati njegovo pravilnost, pravočasnost in kakovost, pravilno oziroma priporočljivo, da v primeru, da organ uporablja prejemno štampljko, izpolnijo vse predvidene rubriko.

IRSD je z dopisom št. 090-30/2024-4 z 6. 8. 2024 pritožbo prosilca zoper Odločbo št. 090-30/2024-2 z 10. 7. 2024 odstopil Informacijski pooblaščenki - v nadaljevanju IP.

- Upravni inšpektor ugotavlja, da pritožba ni bila v predpisanem roku¹⁵ poslana organu, ki je pristojen, da o njej odloči, saj je bila poslana šele dvajseti dan (20) po prejemu.

IP je dne 7. 8. 2024 izdal Odločbo št. 090-302/2024/3, s katero je pritožbo prosilca zoper Odločbo IRSD št. 090-30/2024-2 z 10. 7. 2024, zavrnil.

1.3 Zadeva št. 090-36/2024 - zahteva prosilca za dostop do informacije javnega značaja

Dne 26. 9. 2024 je IRSD prejel zahtevo prosilca za posredovanje informacije javnega značaja. Zahteva je evidentirana pod št. 090-36/2024-1.

Uradna oseba IRSD je dne 3. 10. 2024 prosilcu izdala Odločbo št. 090-36/2024-2, s katero je zahtevo za dostop do informacije javnega značaja, delno zavrnila. V uvodu so kot pravna podlaga za odločitev navedeni drugi odstavek 22. člena, prvi odstavek 1. ter prvi odstavek 4. člena ZDIJZ. Odločbo je uradna oseba IRSD fizično podpisala in jo prosilcu vročala osebno.

- Upravni inšpektor pri tem dokumentu ugotavlja enake nepravilnosti kot pri dokumentu št. 090-30/2024-2 (odločba), in sicer:
 - v uvodu je navedena neustrezna pravna podlaga za odločitev,
 - izrek je nedoločen, saj ni navedeno kateri varovani podatki so prekriti oziroma spremenjeni,
 - pouk o pravnem sredstvu v odločbi nepravilno poimenovan in
 - dokument ni izdan v elektronski obliki in prosilcu ni vročen po elektronski poti, kljub temu, da je prosilec v zahtevi navedel, da se mu lahko dokument pošlje tudi na elektronski naslov, ki ga je navedel v zahtevi.

1.4 Pooblastilo za odločanje v postopkih z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja

Iz priloženega pooblastila št. 100-17/2017-48 z 12. 6. 2024, ki ga je izdala glavna inšpektorica IRSD Katja Čoh Kragolnik, je razvidno, da je uradna oseba Mojca Kovačič določena za uradno osebo za posredovanje informacij javnega značaja v IRSD in za odločanje v upravnih postopkih v zvezi s posredovanjem informacij javnega značaja v IRSD.

Pooblastilo je bilo dano na podlagi 22. člena¹⁶ Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 - uradno prečiščeno besedilo, 89/07 - odl. US, 126/07 - ZUP-E, 48/09, 8/10 - ZUP-G, 8/12 - ZVRS- F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23 - v nadaljevanju ZDU-1), 9. in 21. člena ZDIJZ v povezavi z 28. členom ZUP. Uradna oseba Mojca

¹⁵ 245. člen ZUP: »Če organ, ki je izdal odločbo, spozna, da je vložena pritožba dovoljena in pravočasna in da jo je vložila upravičena oseba, pa ne nadomesti izpodbijanje odločbe z novo odločbo, mora pritožbo brez odlašanja, najpozneje pa v 15 dneh od dneva, ko jo prejme oziroma po poteku roka iz 241. člena, poslati organu, ki je pristojen, da o njej odloči. Pritožbi mora priložiti vse dokumente, ki se tičejo zadeve.«

¹⁶ »Organ v sestavi vodi direktorica oziroma direktor (v nadaljnjem besedilu: direktor), ki se imenuje v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

Z zakonom ali uredbo se lahko določi za položaj predstojnice oziroma predstojnika (v nadaljnjem besedilu: predstojnik) organa v sestavi tudi drugačno poimenovanje.»

Kovačič ima opravljen strokovni izpit iz upravnega postopka druge stopnje, kar je razvidno iz Potrdila št. 60412-11/2010/222, ki ga je dne 14. 5. 2010 izdala Upravna akademija.

- Pri tem upravni inšpektor opozarja na to, da je pravna podlaga za določitev uradne osebe, ki je v organu določena za posredovanje informacij javnega značaja, samo 9. člen ZDIJZ, pravna podlaga za izdajo pooblastila predstojnika organa uradni osebi za odločanje v upravnem postopku pa 28. člen ZUP.
V uvodu navedeni pravni podlagi (22. člen ZDU-1 in 21. člen ZDIJZ) ne predstavljata pravno podlago za izdajo pooblastila in sta odveč.

2. Zadeva 0610-181/2024 - inšpekcijski nadzor s področja delovnih razmerij št. 06100-1606/2020

Dne 10. 4. 2024 je IJS prejel pobudo za uvedbo inšpekcijskega nadzora v IRSD, ker IRSD pobudniku ni odgovoril na njegovo pobudo za uvedbo inšpekcijskega postopka in ker je bil inšpekcijski postopek voden nepravilno.

IRSD je dne 22. 6., 24. 6. in 8. 7. 2020 prejel tri pobude istega pobudnika za uvedbo inšpekcijskega nadzora pri pravni osebi zaradi kršitve delovne zakonodaje.

Inšpektor IRSD je dne 4. 9. 2020 sestavil Zapisnik št. 06100-1606/2020-4 o inšpekcijskem pregledu pri zavezancu na kraju samem.

Dne 18. in 22. 9. 2024 je IRSD prejel zahtevano dokumentacijo zavezanca.

Inšpektor IRSD je dne 24. 9. 2020 sestavil Zapisnik št. 06100-1606/2020-7 o inšpekcijskem pregledu pri zavezancu na kraju samem.

Dne 30. 10. 2020 je IRSD prejel zahtevano dokumentacijo zavezanca.

- Upravni inšpektor ugotavlja, da je to zadnji¹⁷ dokument zadeve in da inšpektor, do dneva inšpekcijskega nadzora ni zaključil (končal) tega inšpekcijskega upravnega postopka.
Iz pregleda zadeve je bilo sicer ugotovljeno, da je bil uveden prekrškovni postopek in da upravni ukrep po materialnem predpisu ni predviden.
- Upravni inšpektor glede tega pojasnjuje, da mora Inšpektor IRSD postopek v tej zadevi zaključiti z izdajo formalnega akta o ustavitvi postopka, saj inšpekcijskega upravnega postopka v tej zadevi ne bo več vodil, ker je uvedel prekrškovni postopek, ki ga vodi pod drugim klasifikacijskim znakom.
Upravni inšpektor še pojasnjuje, da se mora vsak postopek inšpekcijskega nadzora zaključiti s formalnim aktom, torej:
 - z odločbo, s katero so bile zavezancu izrečeni ustrezni ukrepi ali
 - s sklepom po določbah ZIN ali ZUP v kolikor njegovo nadaljevanje ni potrebno v javnem interesu.

Dne 22. 9. 2021 je inšpektor IRSD obvestil prijavitelja, da je postopek pri pravni osebi xv končan in da je uvedel inšpekcijski postopek ter da je bila izdana odločba o prekršku.

¹⁷ V nadaljevanju te zadeve je sicer evidentiran še odgovor prijavitelju, ki bo presojan v nadaljevanju.

- Upravni inšpektor pojasnjuje, da pošiljanje odgovora pobudniku po skoraj enajstih (11) mesecih od zadnjega dokumenta v tej zadevi, pomeni kršitev prvega odstavka¹⁸ 24. člena ZIN, ki določa, da mora inšpektor vlagatelje na njihovo zahtevo obvestiti o svojih ukrepih najkasneje po opravljenem nadzoru in sprejetem zadnjem ukrepu oziroma ustavitvi postopka.

V nadzoru je upravni inšpektor pridobil še dokumente:

- št. 06150-93/202-7 in 06150-94/2022-9 oba z 17. 6. 2022,
- št. 06150-93/202-10 in 06150-94/2022-11 oba z 28. 12. 2022 in
- št. 06150-93/202-13 in 06150-94/2022-14 oba z 13. 3. 2023,

s katerimi je IRSD pobudnika seznanil s svojimi ugotovitvami in pristojnostmi.

Upravni inšpektor ugotavlja, da je očitek prijavitelja o tem, da mu inšpektor IRSD ni odgovoril, neutemeljen (sicer prepozno).

3. Zadeva 0610-194/2024 - inšpekcijski nadzor s področja delovnih razmerij št. 06108-924/2022

Dne 10. 4. 2024 je IJS prejel pobudo za uvedbo inšpekcijskega nadzora v IRSD, ker naj bi IRSD zavezancu postavil prekratek rok za podajo pojasnil v upravnem inšpekcijskem postopku št. 06108-924/2022 in prekrškovnem postopku št. 710-2181/2023.

Upravni inšpektor je v nadaljevanju zadeve preverjal samo ali je bil postavlja rok za podajo pojasnil, ki ga je določil inšpektor IRSD v upravnem inšpekcijskem postopku št. 06108-924/2022, prekratek. Prekrškovnega postopka pa ni presojal, saj za presojo ni pristojen.

Inšpektor IRSD je dne 4. 9. 2024 sestavil Zapisnik št. 06108-924/2022-12 o inšpekcijskem pregledu pri zavezancu. Pri inšpekcijskem postopku ni bilo navzočih strank.

Inšpektor IRSD je dne 4. 9. 2024 z dopisom št. 06108-924/2022-13 zavezancu posredoval Zapisnik. V dopis je zavezanca pozval, »...pripombe, jih posredujte v pisni obliki v roku 48 ur po prejemu«. Kot pravna podlaga za posredovanje poziva je naveden 29. člen ZIN.

- Pri presoji tega dokumenta je inšpektor opravil tudi presojo očitka, da je inšpektor IRSD zavezancu postavil prekratek rok za podajo pojasnil Po mnenju upravnega inšpektorja je ta očitek neutemeljen. Četrti odstavek¹⁹ 29. člena ZIN namreč jasno določa, da v primeri, da ne gre za nujne in neodložljive ukrepe, inšpektor pred izdajo odločbe vroči zavezancu zapisnik in ga pozove, da se v določenem roku, ki ne sme biti krajši od 48 ur, pisno ali ustno izjavi o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah. Inšpektor IRSD je tako določil rok, ki ga določa zakon. Ta določba je namreč namenjena temu, da se zavezanca, ki ni bil prisoten pri inšpekcijskem pregledu, seznani z ugotovitvami inšpekcijskega nadzora in da se ga pozove, da se pisno ali ustno izjavi o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah.

IRSD je dne 12. 4. 2024 po elektronski pošti prejel prošnjo pooblaščenca zavezanca za podaljšanje roka za podajo pojasnil.

¹⁸ »Inšpektor mora obravnavati prijave, pritožbe, sporočila in druge vloge v zadevah iz svoje pristojnosti in vlagatelje na njihovo zahtevo obvestiti o svojih ukrepih najkasneje po opravljenem nadzoru in sprejetem zadnjem ukrepu oziroma ustavitvi postopka.«

¹⁹ »Če ne gre za nujne in neodložljive ukrepe, inšpektor v primeru iz prejšnjega odstavka pred izdajo odločbe vroči zavezancu zapisnik in ga pozove, da se v določenem roku, ki ne sme biti krajši od 48 ur, pisno ali ustno izjavi o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah. Poziv in zapisnik se lahko zavezancu v tem primeru vročita tudi tako, da se ju izroči kateremu od zaposlenih oziroma, če to ni mogoče, pusti v objektu. Po preteku tega roka inšpektor izda odločbo, ne da bi bilo potrebno dodatno zaslišanje stranke.«

Inšpektor IRSD je dne 15. 4. 2024 izdal Sklep št. 06108-924/2022-14 o podaljšanju roka za podajo odgovora in pripomb na zapisnik in sicer do 19. 4. 2024. V uvodu sta kot pravna podlaga za odločitev navedena tretji odstavek 99. člena ZUP v zvezi z drugim odstavkom 29. člena ZIN. Sklep je inšpektor IRSD elektronsko podpisal in ga prosilcu vročal po elektronski poti.

- Upravni inšpektor pojasnjuje, da je v uvodu potrebno navajati samo predpis o pristojnosti organa, ki pa je v konkretnem primeru samo tretji odstavek 99. člena ZUP, ki določa, da se lahko rok, ki ga je določila uradna oseba, ki vodi postopek lahko podaljša na prošnjo, ki jo vloži prizadeta oseba pred iztekom roka, če so podani opravičeni razlogi za podaljšanje. V uvodu navedeni drugi odstavek²⁰ 29. člena ZIN ne predstavlja pravne podlage za izdajo tega procesnega sklepa.
- V izreku sklepa ni navedeno, ali so nastali stroški. Upravni inšpektor pojasnjuje, da je izrek najpomembnejši del upravnega akta, ker se edino z izrekom določajo pravice in obveznosti strank, in med vsemi sestavnimi deli upravnega akta izrek edini pridobi status dokončnosti, pravnomočnosti in izvršljivosti. Navedeno predstavlja kršitev določb 213. člena²¹ ZUP.

Dne 17. 4. 2024 je IRSD prejel pripomb na zapisnik. Pripombe so evidentirane pod zaporedno številko petnajst (15).

Inšpektor IRSD je dne 13. 6. 2024 sestavil Zapisnik št. 06108-924/2022-16 o inšpekcijskem pregledu prejete dokumentacije.

Inšpektor IRSD je dne 13. 6. 2024 z dopisom št. 06108-924/2022-17 zavezancu posredoval Zapisnik. V dopis je zavezanca pozval, »...da se v roku najmanj v roku 48 ur«. Kot pravna podlaga za posredovanje poziva je naveden 29. člen ZIN.

- Upravni inšpektor tudi pri tej zadevi ugotavlja, da je to zadnji dokument zadeve in da inšpektor, do dneva inšpekcijskega nadzora upravnega inšpektorja (21. 11. 2024) ni zaključil (končal) tega inšpekcijskega upravnega postopka. Iz pregleda zadeve je bilo sicer ugotovljeno, da je bil uveden prekrškovni postopek in da upravni ukrep po materialnem predpisu ni predviden.
- Kot je že bilo pojasnjeno, bi moral Inšpektor IRSD postopek v tej zadevi zaključiti z izdajo formalnega akta o ustavitvi postopka, saj inšpekcijskega upravnega postopka v tej zadevi ne bo več vodil, ker je uvedel prekrškovni postopek, ki ga vodi pod drugim klasifikacijskim znakom.
Kot je že bilo pojasnjeno, se mora vsak postopek inšpekcijskega nadzora zaključiti s formalnim aktom, torej:
 - z odločbo, s katero so bile zavezancu izrečeni ustrezni ukrepi ali
 - s sklepom po določbah ZIN ali ZUP v kolikor njegovo nadaljevanje ni potrebno v javnem interesu.

Upravni inšpektor ugotavlja, da je očitek prijavitelja o tem, da mu je inšpektor IRSD postavil prekratek rok za podajo pojasnil, neutemeljen.

²⁰ »Zavezanec oziroma odgovorna oseba zavezanca mora dati, ne glede na določbe o varstvu osebnih in drugih podatkov, na zahtevo inšpektorja in v roku, ki ga določi inšpektor, pisno pojasnilo, dokumentacijo in izjavo v zvezi s predmetom nadzora.«

²¹ »V izreku se odloči o predmetu postopka in o vseh zahtevkih strank. V izreku se lahko v skladu z zakonom določijo tudi pogoji ali nalogi, povezani z odločitvijo organa o predmetu postopka. Če se z odločbo naloži kakšno dejanje, se določi v izreku tudi, v katerem roku ga je treba opraviti. Kadar je predpisano, da pritožba ne zadrži izvršitve odločbe, mora biti to navedeno v izreku. V izreku se odloči tudi o tem, ali so nastali stroški postopka. Uradna oseba določi njihov znesek, kdo jih mora plačati, komu in v katerem roku, ali navede, da bo o stroških postopka izdan poseben sklep. Izrek mora biti kratek in določen; če je potrebno, se lahko razdeli tudi na več točk.«

UKREPI:

Upravni inšpektor na podlagi 307. f člena Zakona o splošnem upravnem postopku

odreja:

glavni inšpektorici Katji Čoh Kragolnik:

- da z ugotovitvami tega inšpekcijskega nadzora in vsebino izdanega zapisnika seznani uradno osebo, ki vodi upravne postopke in jo opozori na spoštovanje določb ZUP, ZDIJZ in UUP v postopkih v katerih je bil opravljen nadzor;
- da z ugotovitvami tega inšpekcijskega nadzora in vsebino izdanega zapisnika seznani uradne osebe, ki vodijo upravne inšpekcijske postopke in jih opozori na spoštovanje določb ZUP in UUP v postopkih v katerih je bil opravljen nadzor;
- da v skladu s svojimi pristojnostmi zagotovi, da bodo uradne osebe spoštovale temeljna načela upravnega postopka;
- da v okviru pristojnosti poskrbi za odpravo ugotovljenih nepravilnosti pri izvajanju določb ZUP glede izdelovanja in oblikovanja odločb (uvod, izrek in pouk o pravnem sredstvu);
- da v okviru pristojnosti poskrbi za pravilno izvajanje drugega odstavka 22. člena ZDIJZ in da v primeru delne zavrnitve zahteve za posredovanje informacije javnega značaja, uradna oseba o tem odloči z odločbo in ne dopisom;
- da v okviru pristojnosti poskrbi za odpravo nepravilnosti glede poslovanja s pritožbami (poslovanje I. stopenjskega organa);
- da v skladu s svojimi pristojnostmi poskrbi za odpravo ugotovljenih nepravilnosti pri upravnem poslovanju (izdaja dokumentov v elektronski obliki in nepravilnosti pri izpolnjevanju rubrik v prejemni štampljki);
- da IJS pošlje poročilo (**z dokazili**) o tem, kakšne ukrepe je izvedla, da v bodoče ne bo več prihajalo do ugotovljenih kršitev pravil upravnega postopka in da bo vsak inšpekcijski postopek zaključen s formalnim aktom (odločba, sklep) in
- da o sprejetih ukrepih pisno obvesti Inšpektorat za javni sektor in o tem predloži dokazila, in sicer najkasneje **do 20. 12. 2024.**

V poročilo je potrebno navesti tudi, kakšne ukrepe je sprejela glede ugotovljenih kršitev, glede na to, da so bile enake kršitve (glede formalnega zaključka inšpekcijskega postopka) ugotovljene že v letu 2023, glavna inšpektorica pa je sprejela ukrepe, na podlagi katerih naj do ugotovljenih nepravilnosti ne bi več prihajalo, katere pa, kot to izhaja iz predmetnega zapisnika, nekateri inšpektorji pri svojem delu še vedno ne spoštujejo in s tem še naprej kršijo predpise.

mag. Darko Gradišnik
Upravni inšpektor
Inšpektor višji svetnik

Vročiti:

- Inšpektorat Republike Slovenije za delo, gp.irsrd@gov.si, po elektronski pošti;